

THOMAS JANSSENS

TRAVELLING DOLL – DE KANT VAN KAFKA

Vrijdag 25 november om 20u in De Schouwburg
Inleiding om 19u15 door Thomas Janssens

Verhaal

Het verhaal gaat dat Franz Kafka een ontroostbaar meisje ontmoette in het park. Ze was haar pop kwijt. De auteur zou het kind verteld hebben dat de pop alleen maar op reis was. Hij wist dat, want hij was de postbode die haar brieven bestelde...

Als de brieven echt bestaan hebben, zijn ze verloren gegaan. Niemand weet wie het kleine meisje was. De enige mogelijke getuige was Dora Diamant, de geliefde van Kafka. En zij heeft nooit uitleg willen geven. We weten dus niet zeker of het brievenverhaal waar is. Maar is dat belangrijk? Het idee dat de schrijver van onregelende wereldliteratuur à la 'Het proces' en 'Het slot' tegen het eind van zijn leven drie weken lang brieven schrijft om een onbekend klein meisje te troosten, is genoeg. Dat vond ook theatermaker Thomas Janssens. Hij vertrok van de anekdote om er niet één, maar twee voorstellingen van te maken.

Met deze mogelijks waargebeurde parabel onder de arm, schrijft Thomas Janssens een verhaal over opgroeien en afscheid nemen. Over de onvergelykbare band tussen ouder en kind. En vooral: over het belang van verbeelding in een wereld die daar niet altijd toe neigt.

Eerder maakte Thomas Janssens voorstellingen over schrijver Ernest Hemingway en filosoof Bertrand Russell. Nooit over hun oeuvre, wel over elementen uit hun levens. "Ik vertrek voor mijn stukken het liefst vanuit een historische werkelijkheid of bestaande figuren omdat ik die fascinerend vind. Meestal overtreft de werkelijkheid de fictie", legt de theatermaker uit. "Soms kies ik bekende figuren, maar altijd zijn het op een bepaalde manier toch buitenstaanders of mensen die worstelen om hun plek in de wereld te vinden."

Nu speelde Janssens met het idee om iets te maken over de verhouding tussen volwassenen en kinderen: "Over de strubbelingen en spanningen met een ankertje van verbeelding ertussen." De anekdote over Kafka en het meisje lag al even op Janssens bureau. Plotseling vielen alle puzzelstukken samen.

Hij dacht aan de ongetrouwde, kinderloze auteur, die een erg moeizame relatie met zijn vader had. "Hij was net geen 41 jaar toen hij aan tuberculose stierf. Op het moment dat hij het meisje ontmoet zou hebben, was hij al erg ziek. We associëren Kafka ook altijd met de nachtmerrie-achtige scenario's uit zijn boeken en verhalen. Het idee dat net hij zo'n sprookjesachtig verhaal heeft beleefd met een klein meisje dat treurde om haar pop spreekt daardoor nog extra tot de verbeelding."

Janssens besloot zowel het perspectief van het kind als dat van de volwassen auteur op de planken te brengen. Hij doet dat in twee aparte voorstellingen: een familievoorstelling voor 10+ en een avondvoorstelling voor 15+, gemaakt met dezelfde ploeg. "Misschien net doordat we niet weten of het verhaal echt is gebeurd, vond ik het extra prikkelend om te bedenken waarom zo'n voorval belangrijk kon zijn voor allebei. Kafka troostte het meisje met zijn brieven. Na drie weken moet dat gelukt zijn en scheidden hun paden weer. Maar waarom schreef de auteur de brieven? Voor hemzelf moet er dan toch ook iets van troost ingezeten hebben? En wat stond erin? Hoe klonken ze?"

Een sober, horizontaal ligbed staat op het podium als referentie aan Kafka's laatste bed in het Oostenrijkse sanatorium waar hij zijn laatste maanden doorbracht. Vanuit de nietsigheid van dat ligbed ontstaat een hele verbeeldingswereld uit een spel van licht en geluid. "Ik vroeg me af wat er in Kafka's hoofd moet zijn omgegaan in die laatste dagen. Welke gesprekken heeft hij met zijn geliefde gevoerd? Welke demonen en flashbacks kwamen hem plagen?"

Randkrant, november 2022

Thomas Janssens

Thomas Janssens (°1988) studeert in 2011 af aan de masteropleiding Drama/Acteren aan het Antwerpse Conservatorium.

Hij maakte voorstellingen met zijn collectief de Bühnehasen o.a. 'De drie zusters' (winnaar KBC/Theater aan Zee prijs). Thomas speelde mee in producties van JAN en het Toneelhuis en Malpertuis. In het najaar van 2011 maakte hij 'Recht zal zijn wat ik zeg'. In 2012 maakt hij 'Winterlicht' (De Tijd en Fernweh) en is verder te zien in 'Veldwerk' (De Tijd), 'Brasserie Romantiek', 'Decadence' (Fernweh), 'Lenz' (Theater malpertuis), 'Dood van een handelsreiziger' (t arsenaal) en 'Brief aan mijn kind' (Maelstrom). Sinds 2014 is hij docent drama aan de acteeropleiding van het Conservatorium Antwerpen.

Credits

Concept, tekst, regie: Thomas Janssens | Spel: Ikram Aoulad & Greg Timmermans | Scenografie & poppen: Nikolas Lestaeghe (Koekelbergse Alliantie voor Knutselaars) | Licht: Iben Stalpaert | Muziek en sounddesign: George Dhauw

Een voorstelling in coproductie met Het Laatste Bedrijf/Gallop Met investering van de Belgische Tax Shelter Maatregel voor de podiumkunsten en projectsubsidie van de Vlaamse Overheid | Met steun van Schouwburg Luchtbal en CO Nova Kiel.

THEATER IN DE KIJKER

JULIAN HETZEL - ALL INCLUSIVE

Woensdag 30 november om 20u in de Schouwburg

Van de Biënnale van Venetië naar Roeselare! Laat je gidsen doorheen een imaginair museum waar de realiteit keihard terugslaat.

"Een zeer goed gemaakte komedie, die de ondernemerslust van onze maatschappij op de hak neemt." *****Theaterkrant

De zeer enthousiaste directrice Bojana (een meesterlijke Kristien De Proost!) verwelkomt je in haar museum waar ze een rondleiding aan een aantal bezoekers geeft. De rode draad van de werken: puin. Regisseur Julian Hetzel liet kilo's brokstukken uit Syrië overbrengen naar Europa en maakte er kunstwerken van.

'All Inclusive' speelt met de tegenstellingen tussen kunst en exploitatie, toeristen en vluchtelingen, fictie en werkelijkheid. Hetzel laat je constant van bril wisselen, schaterlachen en slikken.

HET NATIONALE THEATER / SADETTIN K // CITIZEN K

Zaterdag 3 december om 20u30 in de Komedie

Met een chronologische lijst van 254 ultrakorte, maar zeer relevante gebeurtenissen trekt Sadettin Kirmiziyüz ons zijn leven binnen. Van zijn jeugd in Zutphen (Gelderland) tot zijn huidige bestaan in Amsterdam Noord, van het VWO tot de Toneelacademie Maastricht. Over hoe hij nu weer te veel en dan weer te weinig Turks is, hoe hij leert zwemmen, zijn eerste liefde, hoe de politie hem telkens weer staande houdt, hoe hij met zijn opa Werthers Echte snoept, de dilemma's, zijn tweede liefde, zijn zoontje en hoe ze samen naar de sterren kijken. "Vanaf de maan gezien zijn we allemaal even groot."

Een versnipperd zelfportret dat voelbaar maakt hoe meedogenloos en geniepig identiteitspolitiek en racisme werken. Treffend, geestig en soms hartverscheurend.

Multi-instrumentalist Kaspar Schellingerhout geeft tegengas, voelt mee, jut op en zalft.

"Eén van die zeldzame parels die net zo hartverwarmend is als dat het koud om het hart slaat." *****Trouw